

doende stuifmeel voor een optimale ontwikkeling van de bijenvolken. Aan de ene kant werken we aan methoden om een tijdelijk tekort aan stuifmeel op te vangen met behulp van stuifmeelvervangingsmiddelen. Aan de andere kant moeten we de leefomstandigheden van zowel honingbijen als wilde bijensoorten verbeteren door een ander beheer van de groene ruimte. Om op dit terrein iets te bereiken is veel informatie nodig. Beheerders van 'groen' op allerlei niveaus zullen alleen op basis van goed gefundeerde argumenten het beleid willen wijzigen en bij hun plannen rekening houden met bijen. Er moet uit onderzoek blijken hoe belangrijk bijen zijn voor de bestuiving van gewassen en van planten in semi-natuurlijke en natuurlijke vegetaties. De plaats van bestuivende insecten binnen het hele ecosysteem dient verduidelijkt te worden. Dat honingbijen belangrijk bijdragen aan de bestuiving van veel besdragende struiken en op die manier voor voedsel zorgen voor vogels en kleine zoogdieren klinkt heel plausibel, maar goed onderzoek is hiernaar nog nauwelijks gedaan.

Het beleid van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is erop gericht om de verschillende functies van de groene ruimte in goede harmonie te versterken. Het klimaat is dus rijp om bij het verder ontwikkelen van dit beleid ook rekening te houden met bijen en imkers.

De scherpe daling van het aantal wilde bijensoorten in Nederland vereist extra aandacht. In het algemeen wil men de verarming aan biodiversiteit een halt toeroepen. Als uitvloeisel van de milieuconferentie in Rio de Janeiro enkele jaren geleden, is er in 1999 een bijeenkomst van specialisten gehouden in Sao Paulo over bijen en biodiversiteit. Daar is een programma van prioriteiten opgesteld. In mei 2000 is een voorstel ingediend op de internationale biodiversiteitsconferentie van de Verenigde Naties in Nairobi, Kenya. Dit

voorstel is daar aangenomen, als het 'Nairobi statement'. Dit betekent dat de verschillende regeringen in hun activiteiten om de biodiversiteit te versterken ook rekening zullen moeten houden met de biodiversiteit van bijen. Inmiddels heeft de FAO in Rome besloten om dit initiatief te steunen. We werken er hard aan om er voor te zorgen dat hiervan ook in het Nederlandse beleid iets te merken zal zijn.

Naast al deze ontwikkelingen blijft de Ambrosiushoeve natuurlijk nieuwe mogelijkheden voor het gebruik van bestuivende insecten exploreren en praktische problemen rond de bestuiving in de fruitteelt, zaadteelt en groenteteelt onder glas oplossen. Er liggen bijvoorbeeld plannen om bijen en hommels te gebruiken om antagonistische schimmels in kassen te verspreiden, zodat bloeminfecties kunnen worden bestreden. En er ligt een plan om honingbijen te gebruiken om in paprikakassen de hoeveelheid rondwarrelend stuifmeel te beperken, zodat de kans op het optreden van stuifmeelallergieën bij de medewerkers verkleind wordt.

De toekomst

In de nieuwe situatie zijn we goed toegerust om het werk aan te pakken. Het raadplegen van andere vakdeskundigen binnen PPO en Wageningen UR is gemakkelijker geworden en er zijn nieuwe mogelijkheden voor samenwerking aan het ontstaan. Er liggen nog genoeg vragen die beantwoord moeten worden en problemen die opgelost moeten worden. Als de overheid en de verschillende sectoren (groenteteelt, fruitteelt en bijenhouderij) ook in de komende jaren hun onderzoeksopdrachten door de Ambrosiushoeve laten uitvoeren en er bovendien opdrachten komen vanuit biodiversiteits- en groenruimte-programma's, dan ziet de toekomst voor de Ambrosiushoeve er goed uit.

Workshop koninginnenteelt

De VBBN subvereniging Lemmer e.o. heeft in Lemmer een bevruchtingsstation waar in de maanden juni en juli workshops koninginnenteelt worden gehouden. Deze duren van 10.00-17.00 uur en zijn geschikt voor beginnende en gevorderde imkers die de koninginnenteelt in de praktijk willen leren.

Bij een cursus in de vorm van een workshop is het de bedoeling dat de deelnemers alle handelingen zelf doen. Aldoende leert men de verschillende overlarf-

methoden, het maken van kernvolkjes, starters, pleegvolken en alle andere handelingen, nodig om met succes koninginnen te kunnen telen. Door dit 'zelf-doen' kunnen er maar maximaal twaalf imkers aan de workshop deelnemen. De workshops worden op alle zaterdagen in de maanden juni en juli gehouden, de kosten zijn f 90,- p.p. (incl. consumpties en lunch).

Inlichtingen en aanmelden bij: Harry Töben, Barkentijn 12, 8531 CX Lemmer, 0514-562386.